

Șefa ACUE: Piața de energie electrică poate fi ajutată doar dacă există lichiditate

Piața de energie este supusă factorilor geopolitici și acesta este principalul element de volatilitate, iar ca să ajutăm piața și să diminuăm expunerea la geopolitic avem nevoie de lichiditate, a declarat, luni, la cea de-a opta ediție a Forumului Energiei, directoarea executivă a Federației Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie (ACUE), Daniela Daraban.

"Salut ieșirea din plafon pentru consumul de gaze non-casnic. Piața de energie este supusă factorilor geopolitici și acesta este principalul element de volatilitate. Menținerea mecanismului de pret administrat este o modalitate de a menține prețul scăzut pentru sezonul rece următor. Ce trebuie să știe consumatorul casnic: să trateze această perioadă ca una în care să analizeze toate ofertele din piață și să se asigure că are oferta potrivită pentru consumul său, în special pentru sezonul rece următor. Pentru non-casnici, plafonul a fost de 0,37. S-a facturat în ultimii doi ani sub acest plafon. În acest moment există oferte în piață și sub acest plafon, dar este o situație în care și non-casnicii trebuie să fie atenți ce semnează, să caute oferte. Ca să ajutăm piața de energie electrică, ca să diminuăm expunerea la geopolitic, avem nevoie de lichiditate și trebuie să înțelegem cum funcționează această piață. Trebuie să ieșim din maro în care tradingul nu este o activitate utilă. Lichiditatea unei piețe este dată în principal de traderi, apoi de market makeri și de furnizori. Nu putem crea un pattern negativ pe tot ce înseamnă trading. Este un rol absolut necesar", a spus Daraban.

În ceea ce privește ieșirea din prețul plafonat, la 1 iulie 2025, șefa ACUE a menționat că acesta a fost unul foarte mic și a însemnat o decizie validată doar politic, nicidecum economic.

"Prețul a fost unul foarte mic, o decizie validată doar politic, nicidecum economic, astfel încât prețul a fost stabilit la nivelul anului 2018. Un deziderat politic care a fost suportat economic. De un an de zile am ieșit din schema de plafonare la energie electrică. Pentru o piață atât de puțin dezvoltată, cu lichiditate scăzută și cu multe schimbări, prețul final este ok, reflectă realitatea pieței. În condițiile în care TVA nu s-a redus, ci a crescut, chiar în momentul în care s-a ieșit din schema, ar fi ajutat foarte mult un TVA scăzut în acel context. Presiunea cea mai mare este pe această datorie istorică, care se plimbea ca o scuza nepotrivită între instituțiile statului. Sunt nouă miliarde de lei contorizate la ANRE, din care s-au făcut plăți la nivelul anului 2025, pe acea prevedere legislativă. Când s-a dat acea lege, s-a avut în vedere o presiune financiară foarte mare asupra furnizorilor și s-a dat posibilitatea unei plăți în avans de 40% din valoarea totală a cererilor depuse la decontare. Despre ce avans mai vorbim, când s-a închis schema? Suntem la o datorie de șase miliarde, pentru că, din nefericire, deși la începutul schemei aveam o procedură de publicare a statusului, ultima comunicare este din prima săptămână din decembrie 2025, pentru ultima săptămână din noiembrie 2025, și care vorbește despre o confirmare de 2 milioane de lei. De atunci nu s-a mai întâmplat nimic. Este un blocaj", a atenționat Daniela Daraban.

Potrivit sursei citate, la momentul actual este nevoie de cel puțin o dublare a investițiilor în distribuție.

"Noi avem pentru PR5 (perioada de reglementare, n.r.) pe partea de distribuție, asumate 3,8 miliarde investiții, cu fonduri europene de 1,1 miliarde. Din punctul nostru de vedere și din toate studiile independente făcute, dacă facem modelările cu obiectivele asumate prin PNIESC (Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbarilor Climatice, n.r.), trebuie cel puțin o dublare a investițiilor în distribuție. Trebuie apelat la sectorul privat ca să aduci acești bani. Ca sectorul privat să pună la dispoziție aceste investiții, care sunt și purtătoare de riscuri, mediul trebuie să fie unul atractiv. Am sesizat modul în care se prezintă partea de rentabilitate - un 6,94% pe partea de investiții, plus 1,5% pentru investiții noi, plus 0,5. Nu este o adunare simplă. Partea de investiții noi este strict pentru investiții noi, partea de performanță este un bonus-malus, cu plus și cu minus, greu de anticipat dacă îl primești sau nu. Partea de 0,5% pentru fonduri europene este pentru cofinanțarea de 20% a operatorului și, surprinzător, pentru banii contractați de operatorii de distribuție din Fondul de Modernizare, în valoare de 1,1

miliarde, nu se fac plati. Sunt întârzieri de peste 300 de zile fata de termenul limita de 50 de zile. Nu se fac plati din Fondul de Modernizare, scuza fiind ca nu avem capacitatea administrativa si nu are cine sa evalueze dosarele", a afirmat directoarea executiva a ACUE.

Aceasta a propus trei solutii referitoare la dublarea investitiilor: tariful binom - care schimba modul actual de raportare doar la volum, implicând si modul în care interactionezi cu reseaua; posibilitatea de achizitie agregata a energiei pentru consum tehnologic si consumul propriu tehnologic; îndepartarea din legislatia primara a costurilor socializate.